

VLV

Paasilehto Antti

10.10.2005

EDUSKUNTA

Suuri valiokunta

Viite

Komission asiakirja KOM(2005) 229 lopullinen

Asia

EU; tietoyhteiskunta; "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle; i2010 - kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta"

U/E-tunnus:

EUTORI-numero: EU/2005/1073

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys eduskunnan suurelle valiokunnalle asiakohdassa mainitusta Euroopan komission tiedonannosta sekä tiedonannon suomen ja ruotsin kielinen versio.

Ylijohtaja

Harri Pursiainen

EUTORI/Eurodoc nro:

EU/2005/1073

U-tunnus / E-tunnus:

-

Käsittelyvaihe ja käsittelyn tarkoitus:

Komissio esitteli liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston 27.6.2005 kokouksessa tiedonantonsa Euroopan unionin i2010 – tietoyhteiskuntastrategiaksi. Ehdotusta käsitellään syksyn aikana neuvoston teletyöryhmässä ja siitä pyritään tekemään päätös 1.12.2005 pidettävässä neuvoston kokouksessa.

Asiakirjat:

Komission asiakirja KOM (2005) 229 lopullinen, ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

-

Käsittelijä(t):

Liikenne- ja viestintäministeriö, neuvotteleva virkamies Päivi Antikainen, p. 160 28620

Suomen kanta/ohje:

Suomen näkemyksen mukaan komission i2010-ehdotus tarjoaa hyvän strategisen viitekehyksen EU:n tietoyhteiskuntapolitiikalle. Ehdotuksen pää tavoite talouskasvun ja työllisyyden edistämisestä tietoyhteiskunnan välinein sekä siihen sisältyvät kolme painopistettä ovat keskeinen osa terävöitettyä Lissabonin strategiaa. Painopisteet kohdistuvat keskeisiin asioihin, mutta ne voisivat olla ehkä vieläkin kunnianhimoisempia.

Painopisteitä täydentävät konkreettiset toimenpiteet, joista syntyy ohjelman todelliset tulokset. Suomi suhtautuu myönteisesti valtaosaan ehdotetuista toimenpiteistä, mutta on myös varauksellinen joidenkin toimenpiteiden sisällön osalta. Todellisten tulosten saavuttamiseksi ohjelman painopisteitä ja toimenpiteitä tulee konkretisoida ja ne tulee kohdentaa mahdollisimman tehokkaasti.

Koska Euroopan unioni on selvästi jäljessä maailman johtavista tieto- ja viestintäteknologian maista, tulee strategiaehdotuksen selkeämmin esittää, kuinka Euroopan kilpailijoiden etumatka kyetään kuroma umpeen. Suomen näkemyksen mukaan tulisi keskittyä ainoastaan toimenpiteisiin ja hankkeisiin, jotka synnyttävät merkittävää lisäarvoa koko unionin talouskasvulle, työllisyydelle ja kilpailukyvyille.

Suomi pitää tärkeänä, että jäsenmaille jätetään riittävästi liikkumavaraa strategian toimeenpanemisessa, jotta ne voivat toimia tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti omista lähtökohdistaan.

Suomi katsoo, että strategiaehdotuksessa tulisi kiinnittää enemmän huomiota lainsäädännön ja sääntelyn oikein kohdentamiseen ja tarkoituksenmukaisuuteen. Lainsäädännön tulisi turvata yritysten liiketoimintaedellytysten kannalta suotuisan toimintaympäristön kehittyminen. Suomi pitää tietoturvan kehittämiseen tähtäviä toimia ehdotuksessa erittäin kannatettavina.

Strategian tulee määritellä komission ja jäsenmaiden vastuut ja roolit sen toimeenpanossa. Lisäksi ohjelmalle on saatava jäsenmaiden vahva poliittinen tuki ja sen toteuttamiselle on varattava riittävät taloudelliset resurssit unionin ohjelmissa (mm. tutkimuksen 7. puiteohjelma 2007–2013 ja kilpailukyyn ja innovaatioiden puiteohjelma, CIP 2007-2013).

Pääasiallinen sisältö:

Johdanto

Komissio antoi 1.6.2005 ehdotuksensa Euroopan unionin uudesta i2010 tietoyhteiskuntastrategiasta. Se esiteltiin virallisesti jäsenvaltioille 27.6.2005 pidetyssä televiestintäneuvoston kokouksessa. i2010 on jatkoa vuoden 2005 lopussa päättyvälle eEurooppa – ohjelmalle.

Uusi i2010 strategia on keskeinen osa nk. terävöitettyä Lissabonin strategiaa, jonka yhtenä kantavana teemana on rakentaa kaikkien osallisuutta edistävä yhteiskunta, joka perustuu tieto- ja viestintätekniikan laajamittaiseen käyttöön julkisissa palveluissa, yrityksissä sekä kotitalouksissa. i2010 strategiassa määritetäänkin kokonaisvaltainen lähestymistapa tietoyhteiskuntaa ja audiovisuaalista viestintää koskevaan politiikkaan Euroopan unionissa. Strategian tavoitteena on edistää avoimen ja kilpailukykyisen digitaalitalouden kehitystä, samalla parantaen kansalaisten hyvinvointia.

Taustaa

9. joulukuuta 2004 kokoontunut televiestintäneuvosto hyväksyi päätöslauselman tieto- ja viestintätekniikan tulevaisuuden näkymistä. Päätöslauselmassaan neuvosto kehotti komissiota analysoimaan tieto- ja viestintätekniikka-alan kilpailukykyä ja aloittamaan tältä pohjalta eEurooppa 2005 – toimintasuunnitelman jatkotoimien valmistelutyöt osana uutta vuoden 2005 jälkeistä tietoyhteiskuntaa koskevaa toimintaohjelmaa (nk. i2010-aloite).

22.–23. maaliskuuta 2005 kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti myös uuden toimintasuunnitelman merkitystä suhteessa Lissabonin strategiaan. Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään, että on välttämätöntä kehittää täysin osallistava tietoyhteiskunta, joka perustuu tieto- ja viestintätekniikan yleiseen käyttämiseen julkisissa palveluissa, pk-yrityksissä ja kotitalouksissa. Tämän vuoksi i2010 aloitteessa tulee korostaa tieto- ja viestintätekniikka-alan tutkimusta ja innovointia, sisältöteollisuuden kehittämistä, verkko- ja tietoturvallisuutta sekä lähentymistä ja yhteentoimivuutta tarkoituksena luoda tiedon alue, jolla ei ole rajoja.

i2010

Komission esittämä i2010-strategia pyrkii lisäämään EU:n talouskasvua ja työllisyyttä tietoyhteiskunnan välinein. Strategia muodostuu kolmesta tavoitteesta ja niitä tukevista toimenpiteistä:

1. Yhtenäinen eurooppalainen tietöalue, joka tarjoaa edulliset, turvalliset ja tehokkaat tieto- ja viestintäyhteydet sekä monipuolista sisältöä ja sähköisiä palveluita. Toimenpiteitä (päivitetään tarvittaessa vuosittain):
 - Sähköisen viestinnän lainsäädännön arviointi ja taajuuspolitiikkaa koskevan strategian laadinta;
 - Tietoyhteiskunta- ja viestintäpalveluiden sisämarkkinoiden vahvistaminen (mm. televisio ilman rajoja direktiivin uudistaminen);
 - Eurooppalaisen sisältötuotannon edistäminen;
 - EU:n tietoturvastrategian valmistelu sekä
 - Yhteentoimivuuden edistäminen (mm. tekijänoikeuksien tekniset suojaukset, eli nk. digital rights management).

2. Huippuluokan suorituksia tieto- ja viestintäteknologian tutkimuksessa ja innovaatioissa ja tärkeimpien kilpailijoiden etumatkan kurominen kiinni. Toimenpiteitä (päivitetään tarvittaessa vuosittain):
 - Unionin tieto- ja viestintäteknologiatutkimukseen kohdistettavien resurssien lisääminen 80%:lla;
 - Tieto- ja viestintäteknologiatutkimuksen keskittäminen avainaloille (määritelty tutkimuksen 7. puiteohjelmassa);
 - Tutkimushankkeet teknologian hyödyntämisen ja toimintatapojen muutoksen esteistä sekä aloitteet niiden poistamiseksi;
 - Yritysten t&k -investointeja tukevat toimenpiteet;
 - Pk-yritysten sähköisen liiketoiminnan pullonkaulojen poistaminen sekä
 - Uusiin työnteonmuotoihin liittyvien taitojen, toimintatapojen ja välineiden kehitystyön tukeminen.

3. Kaikille avoin, korkeatasoisia julkisia palveluita tuottava ja elämänlaatua edistävä tietoyhteiskunta. Toimenpiteitä (päivitetään tarvittaessa vuosittain):
 - Suuntaviivat tietoyhteiskunnan palveluiden saavutettavuudesta ja laajakaistayhteyksien kattavuudesta;
 - Eurooppalainen eInclusion –aloite;
 - eGovernment –toimintasuunnitelma;
 - Julkisten palveluiden sähköistämistä koskevat esimerkkihankkeet sekä
 - Elämänlaatua parantavat avainhankkeet.

Strategiaehdotuksessa hahmotellaan komission ja jäsenmaiden välistä työnjakoa toimenpiteiden toteutuksessa ja korostetaan tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asiantuntijatason i2010 konferenssi Lontoossa 6.9.2005

Euroopan unionin puheenjohtajamaa Yhdistynyt kuningaskunta järjesti epävirallisen tieto- ja viestintäteknologiaa käsittelevän konferenssin Lontoossa 5.-6. syyskuuta 2005, jonka teemana oli unionin uusi i2010 -tietoyhteiskuntastrategia. Konferenssiin oli kutsuttu hyvin laajalti osallistujia niin EU-jäsenvaltioista, EFTA-maista kuin myös lukuisista tieto- ja viestintäteknologian käytössä pitkälle edistyneistä maista, kuten Etelä-Koreasta, Japanista ja Yhdysvalloista. Edustajia oli kutsuttu sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta sekä lisäksi eri kansalais- ja etujärjestöistä. Kaikkiaan osanottajia oli noin 350.

Konferenssissa esitettyjä näkemyksiä yleisesti arvioiden komission uutta i2010 tietoyhteiskuntastrategiaa pidettiin oikein kohdennettuna ja sen rakennetta hyvänä.

Strategiaa kuitenkin kritisoitiin sen tavoitteenasettelun vaatimattomuudesta sekä konkretian puutteesta. Euroopan unioni on selvästi jäljessä maailman johtavista tieto- ja viestintäteknologian maista, ja tämän vuoksi i2010 strategian tulisi selkeämmin pyrkiä vastaamaan tähän haasteeseen sekä esittämään, kuinka Euroopan kilpailijoiden etumatka kyettäisiin kuroma umpeen.

Lisäksi monet tahot olivat huolissaan siitä, että komission suunnitelmat uudistaa sähköistä viestintää sekä palveluja koskevaa yhteisölainsäädäntöä, saattavat vain lisätä sääntelyn määrää ja näin asettaa esteitä uusien markkinoiden kehittymiselle sekä uuden teknologian nopeammalle ja laajemmalle käyttöönotolle. Tärkeänä pidettiin sitä, että tieto- ja viestintäteknologian kehitystä ja käyttöä koskevaan keskusteluun osallistuvat myös muut teollisuuden alat ja yhteiskunnan osat nekin, jotka eivät välttämättä ole suoranaisesti tekemisissä tieto- ja viestintäteknologian kanssa. Tieto- ja viestintäteknologiasta saatavat hyödyt ja potentiaali perustuvat nimenomaan sille, että uutta teknologiaa kyettäisiin hyödyntämään laajemmin, täysin uusilla alueilla, mitä kautta syntyisi uusia palveluja ja markkinoita, mikä vuorostaan loisi edellytyksiä vahvemmalle talouskasvulle ja paremmalle työllisyydelle Euroopassa.

Suomen kannan valmistelu

Komission i2010 -ehdotus on käynyt kevään 2005 aikana laajalla lausuntokierroksella muissa ministeriöissä ja sidosryhmissä. Saaduissa lausunnoissa i2010 strategiaehdotuksen tavoitteita ja kolmea toimintalinjaa pidetään poikkeuksetta kannatettavina, tärkeinä ja oikeansuuntaisina. Kaikissa lausunnoissa tuetaan näkemystä, jonka mukaan tieto- ja viestintäteknologia-alan kehityksellä sekä teknologian laajamittaisella hyödyntämisellä on keskeinen merkitys sekä kotimaiselle että eurooppalaiselle kasvulle ja työllisyydelle. Toimintalinjoja pidetään tietoyhteiskuntakehityksen näkökulmasta strategisella tasolla kattavina.

Ehdotuksessa esitetyt toimenpiteet - silloin kun niitä on esitetty - ovat kuitenkin lausunnon antaneiden mielestä lähes poikkeuksetta kovin yleisiä ja kaipaisivat konkretisointia. Toimenpide-ehdotuksessa tulisi lisäksi nykyistä paremmin määritellä eri toimijoiden vastuut ja roolit strategian toimeenpanossa.

Useissa lausunnoissa todetaan, että strategiassa painottuu liian voimakkaasti tehostetun sääntelyn merkitys sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Lausunnoissa toistuu kanta, jonka mukaan tieto- ja viestintäteknologia-alan liiketoiminnan edistäminen edellyttää sääntelyn keventämistä sekä lainsäädännön yksinkertaistamista. Lisäksi katsotaan, että lainsäädännön tulisi olla teknologianeutraalia. Lausunnoissa pidetään keskeisenä, että ehdotuksessa kiinnitettäisiin enemmän huomiota nykyisen ja tulevan lainsäädännön mahdollisimman nopeaan ja yhtäaikaiseen toimeenpanoon eri jäsenmaissa.

Saadut lausunnot on pyritty huomioimaan tässä muistiossa esitetyssä Suomen alustavassa kannassa. Ehdotuksesta keskustellaan vielä syksyn aikana eri yhteyksissä komission, jäsenmaiden, elinkeinoelämän, järjestöjen ja muiden toimijoiden kesken. Tässä perusmuistiossa esitetyt Suomen alustavat kantoja täydennetään tarpeen mukaan syksyn aikana käytävien keskustelun perusteella. Lopullisesti strategia on tarkoitus hyväksyä neuvoston kokouksessa 1.12.2005.

Kansallinen käsittely:

EU-asioiden komitean alainen viestintäjaosto (EU 19), 15.6.2005
EU-ministerivaliokunta, 22.6.2005

Eduskuntakäsittely:

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, 17.6.2005
Eduskunnan suuri valiokunta, 22.6.2005

Kansallinen lainsäädäntö:

-

Taloudelliset vaikutukset:

-

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

-

LIITTEET Viitekohdassa mainitun komission tiedonannon suomen ja ruotsin kielinen versio sekä asiaa koskeva perusmuistio

Asiasanat	tietoyhteiskunta
Hoitaa	KTM,LVM
Tiedoksi	EUE,MMM,OM,OPM,SM,STM,TH,TM,UM,VM,VNEUS,YM



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 1.6.2005
KOM(2005) 229 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE, EUROOPAN PARLAMENTILLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

”i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”

{SEK(2005) 717}

**KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE, EUROOPAN PARLAMENTILLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

”i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	3
2.	Yhtenäinen eurooppalainen tietoalue	4
3.	Tutkimusinvestoinnit ja innovointi	7
4.	Osallisuus sekä julkisten palvelujen ja elämänlaadun parantaminen.....	10
5.	Päätelmät: i2010-aloite osana uutta Lissabonin hallintoykliä	12

1. JOHDANTO

Keväällä 2005 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kutsui osaamista ja innovointia kestävä kasvun moottoreiksi käynnistäessään kasvua ja työllisyyttä edistävän kumppanuuden Lissabonin strategian uutena alkuna. Se totesi olevan keskeisen tärkeää rakentaa kaikkien osallisuutta edistävä yhteiskunta, joka perustuu tieto- ja viestintätekniikan (TVT:n) laajamittaiseen käyttöön julkisissa palveluissa, pk-yrityksissä ja kotitalouksissa.

Tieto- ja viestintätekniikka on merkittävä kasvua ja työllisyyttä edistävä voima. Neljännes EU:n bruttokansantuotteen kasvusta ja 40 prosenttia tuottavuuden kasvusta luetaan TVT:n ansioksi. Teollisuusmaiden taloudellisen suorituskyvyn väliset erot voidaan suureksi osaksi selittää TVT:hen tehtyjen investointien, sitä koskevan tutkimuksen ja sen käytön tasolla sekä tietoyhteiskunnan ja mediateollisuuden kilpailukyvyyn avulla¹. TVT-alan palvelut, osaaminen, media ja sisältö muodostavat yhä suuremman osan taloutta ja yhteiskuntaa.

Tieto- ja viestintätekniikan kehitys on kiihtynyt viime vuosina ja saavuttanut pisteen, jossa tietoyhteiskunta- ja media-ala kasvavat voimakkaasti. Tämän on mahdollistanut nopea ja laajalle levinnyt tietoliikenne, joka yhdistää monia erilaisia laitteita. Tavanomaista sisältöä (kuten filmejä, videoita ja musiikkia) on nykyään saatavilla digitaalisessa muodossa, ja lisäksi ilmestyy uusia, alun perinkin digitaalisia palveluja, kuten vuorovaikutteisia ohjelmistoja. **Tietoyhteiskunta- ja mediapalvelujen, verkkojen ja laitteiden digitaalisesta konvergenssista** on vihdoin tulossa arkitodellisuutta: tieto- ja viestintätekniikka kehittyy älykkäämmäksi, vaatii entistä vähemmän tilaa ja tulee entistä turvallisemmaksi ja nopeammaksi. Se on aina yhteydessä verkkoon, on entistä helppokäyttöisempää ja tarjoaa yhä enemmän kolmiulotteista multimediasisältöä.

Näihin tekniikan perusluonteisiin muutoksiin vastaaminen edellyttää ennakoivaa politiikkaa. Digitaalinen konvergenssi edellyttää **poliittista konvergenssia** sekä halua sovittaa tarvittaessa sääntelyjärjestelmiä kehittyvän digitaalitalouden mukaisiksi.

Komissio ehdottaa uutta **strategiaa i2010 – eurooppalainen tietoyhteiskunta 2010, jossa esitetään laajat poliittiset suuntaviivat**. Strategialla edistetään avointa ja kilpailukykyistä digitaalitaloutta, ja siinä tähdennetään tieto- ja viestintätekniikan olevan osallisuutta ja elämänlaatua lisäävä voima. Tässä i2010-aloitteessa, joka on kasvua ja työllisyyttä edistävän uudistetun Lissabonin kumppanuuden keskeinen osa,

¹ Tietoyhteiskunnan ja mediateollisuuden palveluja kuvattiin jo vuonna 1998 julkaistussa vihreässä kirjassa ”Televiestinnän, tiedotusvälineiden ja tietotekniikan lähentyminen sekä sen vaikutukset sääntelyyn – Kohti tietoyhteiskunnan edellyttämää lähestymistapaa” (KOM(97) 623) sekä vuonna 2003 julkaistussa tiedonannossa ”Audiovisuaalialan sääntelyn tulevaisuus Euroopassa” (KOM(2003) 784), jossa otettiin huomioon myös uusi kehitys. Nämä palvelut heijastavat sähköisten viestintäpalvelujen, tietoyhteiskuntapalvelujen ja radio- ja televisiolähetyspalvelujen nykyistä lähentymistä sekä sen synnyttämien uusien sisältöpalvelujen ilmaantumista.

kehitetään kokonaisvaltaista lähestymistapaa tietoyhteiskuntaa ja audiovisuaalista viestintää koskevaan politiikkaan EU:ssa.

Käyttämällä lähtökohtanaan laajaa selvitystä tietoyhteiskuntaan liittyvistä haasteista sekä laajaa sidosryhmien kuulemista aikaisemmista aloitteista ja välineistä² komissio ehdottaa Euroopan tietoyhteiskuntaa ja viestimiä koskevaa politiikkaa varten kolmea ensisijaista tavoitetta:

- i) Olisi luotava **yhtenäinen eurooppalainen tietoalue**, jolla edistettäisiin avoimia ja kilpailuun perustuvia sisämarkkinoita tietoyhteiskunnan ja viestinten alalla.
- ii) Olisi lisättävä **innovointia ja investointeja** TVT-tutkimuksen alalla, jotta voitaisiin edistää kasvua ja luoda uusia ja entistä parempia työpaikkoja.
- iii) Olisi luotava **osallisuutta edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta**, joka edistäisi myös kasvua ja työllisyyttä kestävän kehityksen mukaisella tavalla ja jossa julkisten palvelujen ja elämänlaadun parantaminen asetettaisiin etusijalle.

Seuraavissa luvuissa hahmotellaan i2010-aloitteen tavoitteita ja keskeisiä toimia, jotka on sisällytetty uuteen Lissabonin hallintositykliin ja ovat täysin sen mukaisia.

2. YHTENÄINEN EUROOPPALAINEN TIETOALUE

Tietoyhteiskunta on tullut käännekohtaan: teknologia on viime aikoina kehittynyt valtavasti ja TVT:n käyttö on muuttumassa massakäytöksi, joka voi muuttaa perusteellisesti työ-, elin- ja vuorovaikutustapamme. Rikasta mediasisältöä tulee saataville monenlaisissa uusissa muodoissa, se voidaan räätälöidä yksittäisten kansalaisten mieltymysten tai vaatimusten mukaan ja toimittaa heille ajasta ja paikasta riippumatta. Tekniikan kannalta katsoen viestintäverkot, viestimet, sisältö, palvelut ja laitteet lähentyvät toisiaan digitaalisen konvergenssin ansiosta. Verkkoihin tehdyt parannukset luovat yhdessä uusien pakkaustekniikoiden kanssa uusia ja entistä nopeampia jakelukanavia ja synnyttävät uusia sisältömuotoja ja palveluja (esimerkiksi IP-välitteinen puheensiirto, Internet-televisio ja online-musiikki).

Uuden sisällön, palvelujen ja liiketoimintamallien luominen edistää kasvua ja työllisyyttä. Esimerkiksi Länsi-Euroopan online-sisältömarkkinoiden odotetaan kolminkertaistuvan (ja kuluttajamarkkinoiden kymmenkertaistuvan) vuoteen 2008 mennessä³. Tämän kehityksen odotetaan leviävän koko alalle, jonka osuus EU:n BKT:sta on jo 8 prosenttia. Digitaalisen konvergenssin vaikutukset tuntuvat kuitenkin koko maailmassa, ja ne lisäävät maailmanlaajuista kilpailua. Jos Eurooppa aikoo hyödyntää taloudellista potentiaaliaan täysimittaisesti, se tarvitsee **ennakoivaa poliittista lähestymistapaa**, jonka avulla voidaan edistää suotuisaa markkinakehitystä

² eEurope-aloitteet sekä tiedonanto audiovisuaalialan sääntelyn tulevaisuudesta Euroopassa, KOM(2003) 784.

³ EITO (European Information Technology Observatory) 2005.

ja osaamisyhteiskuntaa (kuten elinikäistä oppimista, luovuutta ja innovointia), kuluttajansuojaa sekä tervettä ja turvallista eurooppalaista tietoyhteiskuntaa.

Yhtenäisen eurooppalaisen tietoalueen luominen edellyttää jo alkuvaiheessa vastaamista neljään digitaalisen konvergenssin asettamaan haasteeseen:

- **nopeus:** laajakaistapalvelujen nopeuttaminen Euroopassa rikkaan sisällön, kuten teräväpiirtovideon, toimittamiseksi
- **rikas sisältö:** oikeudellisen ja taloudellisen varmuuden lisääminen uusien palvelujen ja online-sisällön edistämiseksi
- **yhteentoimivuus:** keskenään kommunikoivien laitteiden ja alustojen sekä sellaisten palvelujen lisääminen, jotka voidaan siirtää alustalta toiselle
- **turvallisuus:** Internetin suojaaminen petosten tekijöiltä, haitalliselta sisällöltä ja teknisiltä vioilta investoijien ja kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi.

Tavoite 1: Yhtenäinen eurooppalainen tietoalue, joka tarjoaa kohtuuhintaisia ja turvallisia laajakaistayhteyksiä, rikasta ja monipuolista sisältöä ja digitaalipalveluja.

Digitaalinen konvergenssi edellyttää **johdonmukaista tietoyhteiskunta- ja mediasäännöstöä**. Sisämarkkinoita ohjaa tällä alalla laaja säännöstö, jolla säännellään muun muassa audiovisuaalisia viestimiä, digitaalista televisiotoimintaa, verkkokauppaa, teollis- ja tekijänoikeuksia sekä eurooppalaisen sisällön luomista ja levitystä tukevia toimia. Eräät sääntelyvälineet (kuten sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi) on annettu hiljattain, ja digitaalinen konvergenssi on jo otettu niissä huomioon. Toisia taas ja erityisesti ”televisio ilman rajoja” –direktiiviä aiotaan tarkastella uudelleen. Komissio ryhtyy tutkimaan digitaalitalouteen vaikuttavia sääntöjä johdonmukaistaakseen niiden vuorovaikutusta ja saadakseen ne vastaamaan paremmin taloudellista ja teknologista todellisuutta. Käytännössä komissio aikoo

- ehdottaa vuoden 2005 loppuun mennessä ”televisio ilman rajoja” –direktiivin tarkistamista, jolla pyritään ajantasaistamaan audiovisuaalisiin viestimiin liittyviä palveluja koskevat säännöt
- analysoida vuoteen 2007 mennessä yhteisön säännöstöä, joka vaikuttaa tietoyhteiskunta- ja mediapalveluihin, ja tehdä tarvittaessa muutosehdotuksia.

Ajantasaistettujen sääntelyjärjestelmien **nopeaa ja tehokasta täytäntöönpanoa** edistetään täydentävillä toimilla, ja **eurooppalaisen sisällön ja osaamisen** luomista ja levittämistä tuetaan myöhemminkin⁴.

Sähköisen viestinnän sääntelyä on muutettu perusteellisesti viime vuosikymmenen aikana. Vuonna 2003 voimaan tullut eurooppalainen sähköisen viestinnän

⁴ Media-, eLearning- ja eContent-ohjelmilla ja niiden seuraajilla.

sääntelyjärjestelmä on esimerkki hyvistä toimintatavoista. Kun sitä on käytetty johdonmukaisesti ja tehokkaasti, se on lisännyt kilpailua, alentanut hintoja ja edistänyt investointeja. Sääntelyn on kehityttävä samassa tahdissa kuin tekniikan ja markkinoidenkin. Sen vuoksi komissio aikoo pohtia perusteellisesti vuonna 2006 sääntelyjärjestelmän uudelleentarkastelun yhteydessä kyseisen järjestelmän periaatteita ja soveltamistapaa ja erityisesti niitä pullonkauloja, jotka hidastavat **entistä nopeampien, innovatiivisempien ja kilpailukykyisempien laajakaistapalvelujen** tarjontaa.

Uudet nopeat langattomat sovellukset⁵ lisäävät **radiotaajuuksien** kysyntää. Tätä koskevan politiikan tavoitteena on helpottaa radiotaajuuksien käyttömahdollisuuksia koko EU:ssa markkinamekanismien avulla. Sitä edistäisi suunnitteilla oleva maanpäällisten analogisten televisiolähetysten lopettaminen vuoteen 2012 mennessä. Komissio kokoaa asiaa koskevat ehdotuksensa yhteen **vuonna 2005** laatimalla **tehokasta taajuushallintoa koskevan strategian**, joka pannaan täytäntöön sähköistä viestintää koskevan sääntelyjärjestelmän tarkistuksen yhteydessä vuonna 2006.

Digitaalinen konvergenssi edellyttää, että laitteet, alustat ja palvelut ovat **yhteentoimivia**. Komissio aikoo käyttää kaikkia välineitään edistääkseen tekniikoita, jotka kommunikoivat keskenään. Näihin välineisiin kuuluvat tutkimus, avointen standardien edistäminen, sidosryhmien välisen vuoropuhelun tukeminen ja tarvittaessa myös velvoitteet. Euroopan matkapuhelinten alalla saavuttama menestys perustui juuri tällaiseen poliittisten välineiden yhdistelmään. Lisäksi komissio pyrkii i2010-aloitteessa luomaan **kokonaisvaltaisen lähestymistavan edistääkseen tehokkaita ja yhteentoimivia digitaalisten oikeuksien hallintajärjestelmiä**.

Luotettava, turvallinen ja varmakäyttöinen tieto- ja viestintätekniikka on välttämätön edellytys toisiaan lähentyvien digitaalipalvelujen laajalle käyttöönotolle. Komissio ehdottaa vuoden 2006 aikana **turvallista tietoyhteiskuntaa koskevaa strategiaa**, jonka tavoitteena on yhdistää käytettävissä olevat välineet ja saattaa ne ajan tasalle sekä lisätä tietoisuutta siitä, että itsesuojelu, valppaus, vaarojen seuranta ja nopea ja tehokas reagointi hyökkäyksiin ja järjestelmävikoihin ovat hyvin tarpeellisia. Tukea annetaan kohdennettuun tutkimukseen, jossa tutkitaan turvallisuusnäkökohtien ottamista huomioon jo suunnitteluvaiheessa, sekä käyttöönottoimiin, joilla testataan identiteetin hallinnan kaltaisten avainkysymysten ratkaisuja. Säännösten tarkistamista harkitaan tarpeen mukaan esimerkiksi silloin, kun on kyse yksityisyyden suojasta, sähköisestä allekirjoituksesta tai laittoman ja haitallisen sisällön torjunnasta.

Tiivistetysti voidaan todeta, että yhtenäistä eurooppalaista tietoaletta koskevalla i2010-aloitteen ohjelmalla nopeutetaan digitaalisen konvergenssin taloudellista hyödyntämistä toteuttamalla seuraavat toimet:

Sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmää tarkastellaan uudelleen (vuonna 2006), mihin sisältyy myös tehokasta taajuushallintoa koskevan strategian määrittely (vuonna 2005).

Tietoyhteiskunta- ja mediapalvelujen sisämarkkinoita varten luodaan yhdenmukaiset puitteet

⁵ Esimerkiksi laajakaistainen matkaviestinverkko, langaton lähiverkko ja suuralueverkko (WiFi & WiMax) sekä digitaalitelevisio.

- ajantasaistamalla audiovisuaalisia palveluja koskeva lainsäädäntö, mikä aloitetaan komission vuonna 2005 antamalla ehdotuksella, joka koskee ”televisio ilman rajoja” -direktiivin tarkistamista
- analysoimalla tietoyhteiskunta- ja mediapalveluihin vaikuttavaa yhteisön säännöstöä ja tekemällä siihen tarpeelliset mukautukset (vuonna 2007)
- edistämällä aktiivisesti voimassa olevan ja ajantasaistetun tietoyhteiskunta- ja mediapalveluja koskevan säännöstön nopeaa ja tehokasta täytäntöönpanoa.

Eurooppalaisen sisällön luomista ja leviämistä tuetaan edelleen.

Laaditaan turvallista eurooppalaista tietoyhteiskuntaa koskeva strategia ja pannaan se täytäntöön (vuonna 2006).

Yksilöidään ja edistetään yhteentoimivuuteen liittyviä kohdennettuja toimia, jotka koskevat erityisesti digitaalisten oikeuksien hallintaa (vuosina 2006 ja 2007).

3. TUTKIMUSINVESTOINNIT JA INNOVOINTI

Tieto- ja viestintätekniikka vaikuttaa merkittävästi kasvuun ja työllisyyteen Euroopassa. TVT-alalla on suuri merkitys taloudelle, ja TVT:n käyttöönotto ja kyvykäs soveltaminen ovat merkittävimpiä tuottavuutta ja kasvua edistäviä tekijöitä, jotka johtavat avainaloilla liiketoiminnan innovaatioihin.

Tutkimus ja innovointi: Euroopan osuus TVT-alan myynnistä koko maailmassa on kolmannes. Alan myynti kasvaa 5 prosenttia vuodessa, mutta kehittyvissä talouksissa, kuten Intiassa ja Kiinassa, kasvuluvut ovat kaksinumeroisia. Eurooppa on sähköisen viestinnän alalla maailmanjohtaja, jonka osuus maailman suurimpien yritysten tuloista on 40–50 prosenttia⁶. Eurooppa on vahvassa asemassa myös sellaisilla aloilla kuin nanoelektroniikka, mikrojärjestelmät ja sulautetut järjestelmät.

On olennaisen tärkeää investoida tutkimustoimintaan ja innovointiin, jotta TVT-ala voisi tulevaisuudessakin saada aikaan kasvua ja työpaikkoja sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Eurooppa investoi kuitenkin aivan liian vähän TVT:hen, mikä ilmenee jäljempänä olevasta taulukosta 1.

Taulukko 1 – Investoinnit tieto- ja viestintätekniikkaa koskevaan tutkimukseen (2002)⁷

TVT:tä koskeva T&K ⁸	EU-15	Yhdysvallat	Japani
Yksityisen sektorin investoinnit	23 mrd. €	83 mrd. €	40 mrd. €
Julkisen sektorin investoinnit	8 mrd. €	20 mrd. €	11 mrd. €
Asukasmäärä	383 milj.	296 milj.	127 milj.
Investoinnit asukasta kohden	80 €	350 €	400 €
TVT:tä koskeva T&K prosentteina koko T&K:sta	18 %	34 %	35 %

⁶ OECD Information Technology Outlook 2004.

⁷ Vertailukelpoiset tiedot 25 jäsenvaltion EU:sta saadaan loppuvuoteen 2005 mennessä.

Lähde: IDATE (tiedot 15 jäsenvaltion EU:sta); OECD.

Strategista TVT-tutkimusta tarvitaan sen varmistamiseksi, että Eurooppa säilyttää johtoasemansa aloilla, joilla se on tunnustetusti vahvassa asemassa (esimerkiksi nanoelektroniikka, sulautetut järjestelmät ja viestintä), kuten myös kehittyvillä aloilla (esimerkiksi web-palvelut ja kognitiiviset järjestelmät). Kohdennettua tutkimusta tarvitaan pullonkaulojen poistamiseksi (esimerkiksi integroituja ratkaisuja sekä helppokäyttöisyyttä ja turvallisuutta koskevaa tutkimusta). Näin voidaan myös vahvistaa Euroopan kansainvälistä kilpailukykyä sellaisilla tärkeillä aloilla kuin standardointi ja T&K-toiminnan sijoituspaikkoja koskevat päätökset. Euroopan on investoitava enemmän TVT-tutkimukseen saavuttaakseen Barcelonassa asetetun tavoitteen, jonka mukaan T&K:n osuus BKT:stä tulisi olla 3 prosenttia.

TVT:n käyttöönotto ja omaksuminen: Pelkkä tutkimus ei kuitenkaan riitä. TVT:tä hyödynnetään sisällyttämällä sitä tuotteisiin ja palveluihin ja omaksumalla uusia liiketoimintamalleja, tekemällä organisatorisia muutoksia ja kehittämällä uutta osaamista. Yritykset voivat lisätä tuottavuuttaan TVT:n avulla, mutta niiden ongelmana ovat edelleen yhteentoimivuuden, luotettavuuden ja turvallisuuden puute, vaikeudet työpaikan uudelleenorganisoinnissa ja TVT:n integroimisessa siihen sekä korkeat tukikustannukset. Erityisesti pk-yritysten voi olla vaikea omaksua TVT:tä.

Tulossa on kuitenkin uutta aikakautta edustavia ”**sähköisen liitetoiminnan ratkaisuja**”, jotka perustuvat integroituihin TVT-ratkaisuihin, turvallisiin verkkopalveluihin ja ”yhteistoimintavälineisiin”, joiden avulla voidaan lisätä työntekijöiden tuottavuutta. Uusi kehitys osoittaa, että TVT:n käyttö liiketoiminnassa kasvaa lähivuosien aikana. Lisäksi on tärkeää muuttaa työympäristöä käyttämällä TVT:tä tehokkaasti työpaikalla, jotta turvallinen ja laadukas työ voitaisiin organisoida joustavasti.

Tavoite 2: Maailmanluokkaa oleva tutkimustoiminta ja innovointi TVT:n alalla kuromalla umpeen Euroopan tärkeimpien kilpailijoiden etumatka.

Lissabonin strategiassa painotetaan investoimista tutkimukseen ja innovointiin tekijänä, joka luo kasvua ja työllisyyttä. Menestyessään keksinnöissä Eurooppa ei kuitenkaan aina menesty innovoinnissa. **Sen vuoksi i2010-aloitteessa pyritään aktiivisesti vähentämään esteitä, jotka haittaavat tutkimustulosten taloudellista hyödyntämistä.**

Komissio on hiljattain antanut kaksi merkittävää ehdotusta, joiden tavoitteena on vahvistaa Euroopan asemaa TVT:n alalla: ehdotuksen seitsemänneksi tutkimuspuiteohjelmaksi sekä ehdotuksen kilpailukykyä ja innovointia koskevaksi ohjelmaksi⁹. Seitsemättä puiteohjelmaa koskevassa ehdotuksessaan komissio kehottaa lisäämään merkittävästi TVT-alan tutkimusbudjettia. Näiden varojen avulla voidaan

⁸ “Investment in ICT Research, Comparative Study”, IDATE 2002.

⁹ Seitsemännessä puiteohjelmassa ehdotetaan, että TVT:hen varattaisiin vuosittain 1 800 miljoonaa euroa. Kilpailukykyä ja innovointia koskevaan ohjelmaan kuuluvassa tieto- ja viestintätekniikkapolitiikan tukiohjelmassa ehdotetaan puolestaan, että TVT:n käyttöönottoa ja käyttöä edistettäisiin 800 miljoonalla eurolla vuosina 2007–2013.

kuroa umpeen muiden johtavien talouksien etumatkaa TVT:n alalla, jos niitä täydennetään lisäämällä vastaavasti yksityisiä ja julkisia tutkimusvaroja.

Komissio edistää tekniikan kehitystulosten muuttamista innovatiivisiksi sovelluksiksi ja palveluiksi julkisella ja yksityisellä sektorilla. Se tukee lähestymistapoja, jotka ovat hyvin riskialttiita ja luovia ja joiden avulla voidaan toteuttaa suuria hankkeita julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien¹⁰ ansiosta, joissa mobilisoidaan teollisuuden ja tutkimustoiminnan osaaminen, valmiudet ja taloudelliset resurssit ensisijaisten strategisten tutkimustavoitteiden saavuttamiseksi¹¹. Komissio asettaa strategisen tutkimuksen etusijalle niillä aloilla, joilla eurooppalainen lisäarvo sekä kasvu- ja työllisyysvaikutukset ovat suurimmillaan. Seitsemannen puiteohjelman **teknologiapilarit** ovat seuraavat:

- teknologiat, jotka tukevat osaamista, sisältöä ja luovuutta – mukaan luettuina kognitio, simulaatio ja visualisointi
- kehittyneet ja avoimet viestintäverkot
- luotettavat ja turvalliset ohjelmistot
- sulautetut järjestelmät
- nanoelektroniikka.

Komissio voi koordinoida paremmin tutkimusta ja käyttöönottoa edistäviä keinojaan keskittämällä ne **tärkeimpiin pullonkauloihin**, jotka haittaavat muun muassa yhteentoimivuutta, turvallisuutta ja luotettavuutta, identiteetin hallintaa, oikeuksien hallintaa ja helppokäyttöisyyttä. Tutkimusta ja käyttöönottoa edistäviä keinoja koordinoidaan teknologisten ja organisatoristen ratkaisujen demonstroimiseksi aloilla, joilla EU-tason yhteisen lähestymistavan avulla voidaan saavuttaa mittakaavaetuja ja kannustaa investoijia.

Komissio aikoo myös edistää **täydentävillä toimilla** investoimista TVT:tä koskevaan tutkimukseen ja innovointiin Euroopassa. Se tukee TVT:tä koskevien tutkimusohjelmien välistä strategista yhteistyötä tuomalla yhteen kansallisia ja Euroopan tason toimia ja hyödyntämällä yhteisistä infrastruktuureista kuten GÉANTista saatuja kokemuksia. Komissio seuraa sekä julkisen että yksityisen sektorin käyttämien varojen vaikutuksia. Lisäksi se edistää koulutuspolitiikkaa, jotta Euroopalla olisi tutkimukseen, innovointiin ja TVT:n käyttöön tarvittavat valmiudet.

Tukeakseen **TVT:n käyttöönottoa** komissio aikoo ehdottaa verkkoliiketoimintaa koskevaa yhdenmukaista politiikkaa, jossa kiinnitetään erityistä huomiota pk-yrityksiin. Tätä olisi täydennettävä rakennerahastoista ja maaseudun kehittämisrahastosta saatavalla tuella.

¹⁰ Eurooppalaiset teknologiayhteisöt tai yhteiset teknologia-aloitteet.

¹¹ Komissio tukee ja koordinoi nanoelektroniikkatutkimusta seitsemättä tutkimuspuiteohjelmaa koskevan ehdotuksen sekä nanoelektroniikkaa käsittelevän eurooppalaisen teknologiayhteisön vision ja strategisen tutkimusohjelman mukaisesti.

Lyhyesti sanoen komissio toteuttaa seuraavat toimet käynnistääkseen i2010-aloitteen ohjelman, jolla pyritään lisäämään tutkimukseen ja innovointiin tehtäviä investointeja:

Ehdottaa, että yhteisön TVT-tutkimukseen antamaa tukea lisätään 80 prosentilla vuoteen 2010 mennessä, ja kehottaa jäsenvaltioita tekemään samoin.

Asettaa strategisen TVT-tutkimuksen etusijalle seitsemännen tutkimuspuiteohjelman keskeisten teknologiapilareiden puitteissa (vuonna 2007).

Käynnistää tutkimus- ja käyttöönottoaloitteita sellaisten keskeisten pullonkaulojen poistamiseksi, jotka edellyttävät sekä teknologisia että organisatorisia ratkaisuja (vuonna 2006).

Määrittelee täydentäviä toimenpiteitä, joilla edistetään yksityisiä investointeja TVT:tä koskevaan tutkimukseen ja innovointiin (vuonna 2006).

Tekee erityisiä ehdotuksia kaikille yhteisestä tietoyhteiskunnasta yhteisön koheesiopolitiikan strategisissa suuntaviivoissa vuosiksi 2007–2013.

Määrittelee verkkoliiketoimintaa koskevat politiikat, joiden tavoitteena on poistaa TVT:n käyttöönottoa haittaavat teknologiset, organisatoriset ja oikeudelliset esteet ja joissa kiinnitetään erityistä huomiota pk-yrityksiin.

Kehittää sellaisia uusia työskentelymalleja tukevia välineitä, joilla lisätään innovointia yrityksissä sekä mukautumista uusiin osaamistarpeisiin.

4. OSALLISUUS SEKÄ JULKISTEN PALVELUJEN JA ELÄMÄNLAADUN PARANTAMINEN

TVT:n käytön lisääntyessä lisääntyvät myös sen yhteiskunnalliset vaikutukset. i2010-aloitteessa tämä tunnustetaan kolmella tavalla: varmistamalla, että TVT **hyödyttää kaikkia kansalaisia; parantamalla julkisia palveluja, niiden kustannustehokkuutta ja saatavuutta** sekä parantamalla **elämänlaatua**.

TVT:tä käytetään yhä laajemmin ja se hyödyttää yhä useampia ihmisiä. Nykyään tilanne on kuitenkin se, että yli puolet EU:n väestöstä ei hyödynnä TVT:n tuomia etuja täysimittaisesti tai ei ole päässyt niistä osalliseksi. Sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lisääminen **parantamalla TVT-tuotteiden ja -palvelujen käyttömahdollisuuksia muun muassa kehityksessä jälkeen jääneillä alueilla on taloudellinen, sosiaalinen, eettinen ja poliittinen välttämättömyys**. i2010-aloitteessa korostetaan vahvasti täysipainoista osallistumista ja digitaalisen perusosaamisen tarjoamista kaikille ihmisille.

Julkiset palvelut muodostavat suuren osan Euroopan taloudesta. Esimerkiksi julkisten hankintojen osuus BKT:stä on 16 prosenttia. Keskeisenä haasteena on **parantaa näitä palveluja sekä niiden saatavuutta ja kustannustehokkuutta**. TVT-pohjaisten julkisten palvelujen käyttöönotossa on saavutettu merkittäviä edistysaskelia. Menestys on jo mitattavissa: esimerkiksi sähköisillä veroilmoituksilla säästetään vuosittain miljoonia tunteja. Paljon on kuitenkin vielä tehtävä ennen kuin voidaan saavuttaa selviä taloudellisia vaikutuksia ja yhteiskunnallinen hyväksyntä.

TVT voi myös myötävaikuttaa merkittävästi **elämänlaadun** paranemiseen. TVT:n avulla voidaan parantaa kansalaisten terveyttä TVT:n mahdollistamien uusien lääketieteellisten ja sosiaalisten palvelujen ansiosta. Sen avulla voidaan myös tehostaa julkisia terveydenhuolto- ja sosiaalisia palveluja ottaen huomioon Euroopan edessä olevat demografiset haasteet. TVT voi vahvistaa merkittävästi Euroopan kulttuurista moninaisuutta tuomalla kulttuuriperintömme ja -tuotteemme yhä useamman kansalaisen ulottuville. Se voi myös edistää ympäristön kestävyyttä muun muassa ympäristönseurannan, ympäristökriisien hallinnan sekä puhtaiden, vähän energiaa kuluttavien ja tehokkaiden tuotantoprosessien ansiosta¹². TVT:n avulla voidaan myös lisätä liikenteen turvallisuutta, puhtautta ja energiatehokkuutta.

Tavoite 3: Tietoyhteiskunta, joka edistää osallisuutta, tarjoaa laadukkaita julkisia palveluja ja myötävaikuttaa elämänlaatuun.

Digitaalinen konvergenssi asettaa uusia haasteita **osallistamiselle tietoyhteiskuntaan**, minkä vuoksi komissio aikoo soveltaa siihen kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Se käsittelee vuoden 2005 aikana sähköistä saavutettavuutta erilaisilla tutkimus- ja edistämistoimilla, joilla pyritään siihen, että useampien ihmisten olisi helpompi käyttää TVT-järjestelmiä. Se antaa myös ohjeita siitä, miten laajakaistan maantieteellistä kattavuutta voidaan laajentaa sellaisilla alueilla, joilla se ei ole vielä riittävää, sekä tarkastelee uudelleen yleispalveludirektiivin soveltamisalaa vuonna 2005 ja koko direktiiviä vuonna 2006. Komissio aikoo myös tarkastella vuonna 2006 TVT:n ja digitaalisen lukutaidon vaikutusta keskeisiin valmiustavoitteisiin Koulutus 2010 -aloitteessa.

Lisäksi komissio aikoo ehdottaa vuonna 2008 **tietoyhteiskuntaan osallistamista koskevaa eurooppalaista aloitetta**, jossa käsitellään muun muassa yhtäläisiä mahdollisuuksia, TVT:n osaamista ja alueellisia eroja. Aloitetta valmistellaan toimilla, jotka liittyvät aktiiviseen seurantaan, digitaaliseen lukutaitoon ja käytettävissä olevia teknisiä ratkaisuja koskevaan tutkimukseen. Kaikki käytettävissä olevat keinot olisi otettava käyttöön, kuten integrointi rakennerahastoja koskeviin strategisiin suuntaviivoihin, maaseudun kehittämisrahasto, kansallinen tuki, sääntelytoimet ja tutkimus.

Komissio aikoo erityisesti omaa sähköiseen toimintaympäristöön siirtymistään koskevalla aloitteellaan edistää **TVT-pohjaisia julkisia palveluja**, jotka ovat nykyistä avoimempia, helpommin saatavilla ja entistä kustannustehokkaampia. Tähän liittyy kuitenkin suuria haasteita. Teknisesti tarvitaan yhteisiä rajapintoja, mahdollisuutta siirtää identiteetti järjestelmästä toiseen sekä todentamisjärjestelmiä. Lisäksi tarvitaan organisatorisia muutoksia, kuten uusia toimintatapoja, uutta osaamista ja toisenlaisia sääntöjä. Näitä kysymyksiä voidaan käsitellä parhaiten kokonaisvaltaisesti sellaisten aloitteiden avulla kuin äskettäisillä sähköistä terveydenhuoltoa ja sähköistä hankintamenettelyä koskevilla toimintasuunnitelmissa. Lisäksi komissio ehdottaa **sähköistä hallintoa koskevaa toimintasuunnitelmaa** ja TVT-pohjaisia julkisia palveluja koskevia suuntaviivoja. Se tukee näitä toimia käyttämällä rajallista määrää

¹² Näitä mahdollisuuksia selvitetään i2010-aloitteessa yhdessä ympäristöteknologian toimintasuunnitelman kanssa.

näkyviä demonstraatiohankkeita, joilla testataan teknisiä, oikeudellisia ja organisatorisia ratkaisuja. Näiden hankkeiden painopisteistä ja laajuudesta päätetään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

TVT:llä ei useinkaan tunnusteta olevan suurta merkitystä **elämänlaadun** parantamisessa, ja sen käyttö on tässä suhteessa rajallista. Tunnettuuden lisäämiseksi komissio ehdottaa **uraauurtavia TVT-aloitteita**, jotka liittyvät keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Näiden aloitteiden kolmena painopisteenä ovat alustavasti **ikääntyvän yhteiskunnan tarpeet, turvallinen ja puhdas liikenne sekä kulttuurin moninaisuus**. Ensimmäisessä aloitteessa, jonka aiheena on **ikääntyvän väestön hoitaminen**, käsitellään hyvinvointia, itsenäistä elämistä ja terveyttä edistävää teknologiaa. Toisen aloitteen aiheena on **älykäs, turvallinen ja ympäristöystävällinen auto**, ja siinä käsitellään tieliikenteen lisääntymisestä johtuvia ympäristö- ja turvallisuuskysymyksiä. Kolmannella aloitteella, jonka aiheena on **digitaaliset kirjastot**, pyritään helpottamaan multimedia-aineiston käyttöä ja tekemään siitä entistä mielenkiintoisempaa. Se perustuu Euroopan rikkaaseen kulttuuriperintöön, ja sen tavoitteena on hyödyntää tekniikan edistysaskelia ja uusia liiketoimintamalleja monikulttuurisissa ja monikielisissä ympäristöissä.

Lyhyesti sanoen komissio toteuttaa seuraavat toimet käynnistääkseen i2010-aloitteen yhteiskunnallisen ohjelman:

Antaa poliittiset suuntaviivat sähköisestä saavutettavuudesta ja laajakaistan alueellisesta kattavuudesta (vuonna 2005).

Ehdottaa tietoyhteiskuntaan osallistamista koskevaa eurooppalaista aloitetta (vuonna 2008).

Antaa sähköistä hallintoa koskevan toimintasuunnitelman ja TVT-pohjaisia julkisia palveluja koskevat suuntaviivat (vuonna 2006).

Käynnistää demonstraatiohankkeita, joissa teknologisia, oikeudellisia ja organisatorisia ratkaisuja testataan toiminnallisessa laajuudessa sähköisten julkisten palvelujen käyttöön ottamiseksi (vuosi 2007).

Käynnistää aluksi kolme elämänlaatuun liittyvää uraauurtavaa TVT-aloitetta (vuonna 2007).

5. PÄÄTELMÄT: i2010-ALOITE OSANA UUTTA LISSABONIN HALLINTOSYKLIÄ

Euroopan unioni on uudistanut Lissabonin strategiaa painottamalla kasvua ja työllisyyttä edistävää kumppanuutta. **i2010-aloitteen** avulla Eurooppa voi houkutella lisäämään investointeja ja innovointia tietopohjaisten hyödykkeiden ja palvelujen alalla. Jokaisella toimijalla on oma tehtävänsä omalla vastualueellaan:

- **Euroopan komissio** johtaa työtä yhteisön kehittämän Lissabonin ohjelman ja erityisesti i2010-aloitteen avulla:
 - laatimalla ehdotuksia, joiden tavoitteena on saattaa sähköistä viestintää, tietoyhteiskuntaa ja mediapalveluja koskevat sääntelyjärjestelmät ajan tasalle, jotta sisämarkkinoita voitaisiin hyödyntää täysimittaisesti;

- käyttämällä yhteisön rahoitusvälineitä edistämään investointeja strategiseen tutkimukseen ja poistamaan pullonkaulat, jotka haittaavat laaja-alaista innovointia TVT:n alalla;
- tukemalla politiikkaa, jossa käsitellään osallistamista tietoyhteiskuntaan ja elämänlaatua.
- **Jäsenvaltioiden** olisi kansallisten uudistusohjelmiensa avulla, jotka on tarkoitus hyväksyä lokakuun 2005 puoliväliin mennessä, määriteltävä **tietoyhteiskunnan painopisteet** kasvua ja työllisyyttä koskevien yhdenmukisten suuntaviivojen mukaisesti, joissa painotetaan TVT:n käyttöönottoa, TVT-infrastruktuuria sekä työhön ja koulutukseen tarkoitettua TVT:tä. Nämä ohjelmat antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden
- varmistaa, että digitaaliseen konvergenssiin vaikuttavat uudet sääntelyjärjestelmät saatetaan nopeasti ja täysimittaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä avoimia ja kilpailuun perustuvia markkinoita painottaen
- lisätä TVT-tutkimuksen osuutta kansallisista menoista
- kehittää nykyaikaisia ja yhteentoimivia TVT-pohjaisia julkisia palveluja
- käyttää huomattavaa ostovoimaansa TVT:hen liittyvää innovointia edistävänä voimana
- asettaa kunnianhimoisia tavoitteita tietoyhteiskunnan kehitykselle kansallisella tasolla.
- Muut sidosryhmät olisi saatava käymään avointa ja rakentavaa vuoropuhelua ja tukemaan siten innovatiivista osaamisyhteiskuntaa. Erityisesti teollisuuden edustajien olisi pyrittävä lisäämään investointeja tieto- ja viestintäalan tutkimukseen ja teknologiaan, ja samalla olisi panostettava rakentavasti niihin aloihin, joilla pullonkaulat haittaavat ratkaisevasti digitaalitalouden kehitystä.

Jäsenvaltioiden olisi tiedotettava vuosittain saavutuksistaan kansallisia uudistusohjelmia koskevissa täytäntöönpanokertomuksissaan Lissabonin uuden hallintoyksikön mukaisesti. Komissio analysoi puolestaan saavutettua edistystä Lissabonin tavoitteiden edistymistä koskevassa vuosittaisessa kertomuksessaan.

Komissio laajentaa ja vahvistaa samalla sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua ja käsittelee näitä kysymyksiä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa erityisesti avoimen koordinoitimenetelmän avulla¹³. Se voi esimerkiksi edistää hyvien toimintatapojen vaihtoa ja seurata laajakaistapalvelujen sekä verkkoliiketoimintaan ja sähköiseen hallintoon liittyvien palvelujen käyttöönottoa, investoimista TVT-tutkimukseen, sosiaalisia ja taloudellisia eroja ja digitaalista lukutaitoa tilanneselvitysten avulla. Tämä

¹³ Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi. Tarkistetun Lissabonin strategian seuraavat täytäntöönpanovaiheet SEC(2005) 622.

ei edellytä jäsenvaltioilta uusia raportointimekanismeja kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanoa koskevien kertomusten lisäksi.

Komissio käynnistää i2010-aloitteella tietoyhteiskuntaan sovellettavan uuden kokonaisvaltaisen lähestymistavan. i2010-aloite, joka on täysin samoilla linjoilla uudistetun Lissabonin strategian uuden hallintocyklin kanssa, edistää Lissabonin strategian keskeisenä tavoitteena olevaa kasvua ja työllisyyttä.